

## **Przykładowe formy krzywdzenia małoletnich oraz symptomy pozwalające na jego rozpoznanie.**

Zgodnie z definicją Światowej Organizacji Zdrowia WHO, krzywdzenie małoletnich to każde zamierzone i niezamierzone działanie lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny małoletniego.

Wyróżnia się 4 podstawowe formy krzywdzenia:

**1. Przemoc fizyczna** - przemoc, w wyniku której dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożone. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony osoby, której dziecko ufa bądź, która ma nad nim władzę. Nieprzypadkowe zranienie polegające na przykład na: popychaniu, szarpaniu, policzkowaniu, szczypaniu, kopaniu, duszeniu, biciu otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami, oblewaniu wrzątkiem lub substancjami żrącymi, użyciu broni, ostrych narzędzi. Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

1) Zauważalne symptomy przemocy fizycznej:

- a) ślady palców i przedmiotów na ciele dziecka;
- b) okrągłe punktowe poparzenia;
- c) opuchlizna, złamania, zwichnięcia;
- d) skarpetkowe odparzenia;
- e) siniaki w nietypowych miejscach ciała dziecka.

2) Pośrednio obserwowane zachowanie dziecka:

- a) lęk przed rozebraniem się;
- b) lęk przed dotykiem drugiej osoby;
- c) strój nieadekwatny do pory roku i pogody (długie rękawy kiedy jest ciepło);
- d) nadmierna apatia lub agresja;
- e) noszenie ciemnych okularów, także przy braku słońca.

3) Zalecane zachowanie - wzmożony nacisk na obserwację symptomów i zachowania dziecka, jeśli małoletni nie mówi.

**2. Przemoc psychiczna** - chroniczna, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem, a osobą dorosłą obejmująca zarówno działania jak i zaniechania.

1) Formy przemocy psychicznej:

- a) niedostępność emocjonalna;
- b) zaniedbywanie emocjonalne;
- c) relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu;
- d) nieodpowiedzialne rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem;
- e) niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka i granic psychicznych pomiędzy osobą dorosłą, a dzieckiem.

2) Objawy przemocy psychicznej:

- a) zaburzenia mowy (wynikające z napięcia nerwowego);
- b) psychosomatyczne (bóle jelitowo-żołądkowe, bóle i zawroty głowy);
- c) moczenie i zanieczyszczanie się,

- d) bóle mięśni, nadmierna potliwość, zaburzenia snu;
- e) brak poczucia pewności siebie, niska samoocena, wycofanie;
- f) depresja, fobie, lęki;
- g) zachowanie destrukcyjne;
- h) kłopoty z kontrolą emocji;
- i) poczucie krzywdy i winy, nieufność do innych;
- j) problemy szkolne, zachowania agresywne w stosunku do innych osób.

**3. Przemoc seksualna (wykorzystanie seksualne)** – każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem poniżej 15 roku życia. Włączanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest ono w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest odpowiednio dojrzałe rozwojowo i nie może się zgodzić w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi, społecznymi. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem a innym dzieckiem, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności i władzy.

**4. Zaniedbywanie** - chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych dziecka i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji dziecka z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

1) Objawy zaniedbywania:

- a) częsta absencja w szkole lub przedszkolu,
- b) wagarowanie,
- c) brak przyborów szkolnych,
- d) ubiór nieadekwatny do pory roku,
- e) niedożywienie,
- f) zaniedbanie pod względem higienicznym i zdrowotnym (brudna skóra, rażąco małych rozmiarów odzież, przewlekłe nieleczone choroby, niezażywanie niezbędnych leków, niewykonywanie koniecznych badań, zaburzony rozwój fizyczny),
- g) pozostawianie na dworze bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych (zwłaszcza młodsze dzieci),
- h) niedbanie o higienę snu i odpoczynku,
- i) apatia, bierność.

STAROSTA EŁCKI

Marek Chojnowski

Sekretarz Powiatu

Zbigniew Kahl